

Косиєв ОА.
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Гриник Р.О.
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ІНФОРМАЦІЙНА АГРЕСІЯ ЯК НЕВІДЄМНА СКЛАДОВА ВЕДЕННЯ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Глобальною ціллю гібридної війни є закріплення частини стратегічно важливих ресурсів країни-жертви за агресором. При цьому “передача” таких ресурсів здійснюється елітою “країни-жертви” добровільно, адже сприймається нею не як загарблення, а як рух шляхом розвитку. Це тягне за собою проблеми у розпізнаванні технологій і засобів гібридної війни та, як наслідок відсутність своєчасної та адекватної відповіді на дії агресора. Якщо “гарячі” війни з часом обов’язково підлягають перегляду результатів, то результати гібридної війни перегляду не підлягають, зважаючи на обов’язковість змін ментальності народу, яка в результаті трансформації губить свої основні цілі і духовні цінності, замінюючи їх морально-психологічними ілюзіями і міфами агресора [1].

Під час проведення гібридної війни агресор намагається вплинути на якомога більше число суспільних інститутів держави – об’єкта вторгнення. Це можуть бути засоби масової інформації, конфесійні, приватні і громадські організації, фонди, частина яких може забезпечуватись з-за кордону, а інші – державою з метою розвитку населення та відносин із міжнародними організаціями. Але при цьому всі організації здійснюють так звану розподілену атаку, в результаті якої завдаються масові, точкові удари, які поступово ліквідовують суспільний інститут держави.

Іншою особливістю гібридної війни є відсутність жорсткої ієрархії в структурі агресора. У даній структурі суб’єкт дії керується не наказами керівництва, а власними мотивами і загальними законами, яким характерні

спільні світоглядні уявлення того суспільного середовища, за ідеї якого він бореться. Тому те, що відсутня структура побудови мережі та організованих зв'язків між її одиницями не дає можливості достатньо чітко і конкретно визначити існування і життєдіяльність структур такого роду.

Загалом, гібридна війна включає такі сфери [2]:

- географічну – визначення контролю над частиною чи навіть цілою територією країни суперника за допомогою інформаційних і розвідувальних систем, заохочення та підтримка сепаратистських, залучення супротивника у військові та політичні конфлікти;
- економічну – нав'язування кредитів на не вигідних для держави умовах, введення різноманітних економічних санкцій, залучення до членства в малоефективних міжнародних економічних організаціях;
- ідеологічну – використання завідомо неправдивої інформації, спотворення інформації, підміни понять, внесення ментальних вірусів і міфологем у свідомість населення супротивника;
- інформаційну – організація атак на інформаційно-телекомунікаційні системи, внесення шкідливого програмного забезпечення різного роду в обчислювальні і телекомунікаційні системи та бази даних ворога.

Як б не була остаточною метою гібридної війни, найважливішим завданням є унеможливлення доступу громадян до об'єктивної і вірної інформації. Важливість цього моменту можна пояснити тим, що швидкість і якість рішень, які приймаються на усіх етапах державного управління, а також формування суспільної думки та настроїв, прямо залежні від повноти та достовірності циркулюючої в країні інформації, засоби спотворення якої можуть бути наступні:

- приховання особливо важливої інформації про стан справ у будь-якій галузі;

- занурення важливої інформації в масив так званого інформаційного сміття;
- підміна термінів або трансформація сенсу;
- відведення уваги на події в інших сферах;
- керування термінами, які легко сприймаються суспільством, але які не мають не тільки чіткого визначення, але і за своєю суттю не відповідають цій предметній галузі;
- заповнення інформаційного простору неприйнятною інформацією;
- посилення на невірно проведені і замовні соціологічні дослідження;
- введення обмеження в ЗМІ на згадку якоїсь інформації, навіть, якщо вона загальновідома з ціллю уникнення усестороннього обговорення шкідливих для влади питань і тем;
- відвертий обман з ціллю створення певної відповіді населення та іноземної громадськості на будь-яку інформацію;

Епоха нових інформаційних воєн ставить завдання масштабного управління інформацією, що надходить по численних каналах, і створення спотвореної інформаційної картини світу. Гібридна війна це війна нового покоління яка ведеться не безпосередніми воєнними діями, а засобами моніторингу за обстановкою в державі суперника, переміщення підконтрольних об'єктів (фізичних осіб) на відповідні позиції в механізмі його державного управління. Моделювання та програмування необхідних процесів та результатів у державі суперника через засоби інформаційного інструментарію. Гібридна війна – багатофункціональне поняття, в яке входить також створення загрози продовольчої, екологічної, політичної, релігійної, інформаційної та інших видів безпеки для суперника невоєнним шляхом.

Література

1. Хамзатов М.М. Влияние концепции сетцентрической войны на характер современных операций / М.М. Хамзатов // Военная мысль. – 2006. – № 7. – С. 13–17.
2. Hoffman Frank G. Hybrid Warfare and Challenges / F.G.Hoffman // Joint Force Quarterly (JFQ). – 2009. – Issue 52, Forth Quarter. – P. 34-39.